

Léto budiž pochváleno aneb Jak se...

(Dokončení ze str. 7)

Dnešní Centrum Eden nabízí ukázky toho, jak se dříve žilo a hospodařilo na venkově. A všechno si návštěvníci mohou vyzkoušet na vlastní kůži.

Zvýšený nárůst návštěvnosti hlásí za rok 2023 také žďárská památka UNESCO, která letos slaví 30 let od zapsání na tento světový seznam kulturního dědictví.

Jak David Štěpánek vyčísluje, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře navštívilo loni na 41 tisíc návštěvníků, polepšil si tak o 31 % oproti roku 2022. Žďárské Regionální muzeum přivítalo loni 20.243 návštěvníků a polepšilo si o 30 %.

Skokan roku: nízkovská kostnice

„Největší procentuální nárůst návštěvnosti zaznamenala kostnice u kostela sv. Mikuláše v Nížkově. Památka se nachází 12 km jihozápadně od Žďáru nad Sázavou,“ informuje náš průvodce.

Stavba z počátku 18. století ukrývá mimořádně početnou sbírku kostí. Do celkem čtyř hranic jsou tu ozdobně vyrovnány kosti a lebky nejméně 8 tisíc lidí.

Kosterní pozůstatky nejen císařských vojáků, Sasů, Francouzů, Bavorů či Prusů, ale i místního obyvatelstva jsou tichým svědkem mnoha pohnutých osudů.

Ve válce o habsburské dědictví (1740-1742) zřídili v obci velký císařský polní lazaret pro všechna bojiště. Lazaret byl i v Polné. Nákaza tyfu a cholery mezi zraněnými, a nakonec i morová nákaza, zkosila i nízkovské obyvatelstvo, hroby byly

HISTORICKÝ průvod bývá velkým tahákem Dne Žďáru. Letos to bude průvod masek v režii Společnosti historického šermu Flamberg. **Ilustrační foto (2017): Lenka Kopčáková**

všude po vesnici i v okolí.

Na základě posledních výzkumů se tu nalézají i středověké kosterní pozůstatky. Podle pověsti je rovnal ozdobně do hranic slepý mládenec. Takové místo má samozřejmě i svoji legendu nabádající k pietě. Obzvláště jedné velké lebky poblíž vchodu se lidé dotýkají pro štěstí. Nejspíš pochází ze 13. století a je

na ní patrné zhojené zranění. Majitel čelně rozseknuté hlavy své zranění přežil, aby podlehl jinak.

V roce 2023 se na Žďársku otevřely nové turistické cíle, např. Galerie na Milovské huti. Najdeme ji v zrekonstruovaném starém skelmistrovském domě a nachází se tu muzeum historického skla čítající na 1300 exponátů z období od 17. do 19. století.

Od loňska je v Koruně Vysočiny i naše žďárská bazilika Nanebevzetí Panny Marie a svatého Mikuláše.

Původně klášterní kostel z pol. 13. století barokně přestavěl Jan Blažej Santini Aichel. Je součástí bývalého cisterciáckého kláštera Studnice Blahoslavené Panny Marie. V roce 2009 byl povýšen na baziliku minor. A zvláštnost? Je to druhý nejdelší chrám na Moravě a nejdelší chrám brněnské diecéze.

„V roce 2023 navštívilo zdejší certifikovaná turistická informační centra 198.695 návštěvníků, což byl oproti roku 2022 11% nárůst. Hojně nám pomohlo otevření nových TIC ve Svatce, Křížánkách a v Domě příro-

dy Žďárských vrchů,“ informuje dál David Štěpánek.

Koruna Vysočiny sleduje i vybrané cyklostezky, kde jsou instalovány cyklo-sčítače.

Jen v rozmezí od ledna do září navštívilo loni zdejší cyklostezky na 370.790 lidí. Tradičně nejpoužívanější je žďárská cyklostezka mezi Pilákem a Polničkou. Největší nárůst zaznamenala Vysočina Arena v Novém Městě na Moravě, kterou loni navštívilo o 22 % lidí více než v roce 2022.

Nová prestižní značka

Letošní novinkou je prestižní značka, kterou v dubnu získala žďárská cisterciácká krajina nejen kolem Zelené hory.

S označením Evropské kulturní dědictví (European Heritage Label - EHL) jsme nyní součástí mezinárodní sítě Cisterescapes, v níž se nachází 17 cisterciáckých kulturních krajín z pěti evropských zemí. Ty všechny propojuje společné dědictví cisterciáckého řádu.

Začne letní cvičení na Farčatech pro všechny zdarma

Již brzy se po roční pauze vrátí do městského parku u řeky Sázavy oblíbené Letní cvičení na Farčatech.

Tyto aktivity zdarma pro všechny zájemce pořádá žďárská radnice již šestým rokem, a to v rámci projektu Aktivně pro Žďár. Úplně první ročník se konal v roce 2018.

Cvičení v parku, jen kousek od historického středu, poběží po tři měsíce, každý den má jinou náplň.

■ Jako první startuje v úterý 4. června od 18 hodin skupinové Tancování s Džamilou. Vede jej Jarmila Kašparová a až do 27. 8. se můžeme těšit na různé taneční rytmy a styly.

■ Následující středeční podvečer 5. června patří od 18 hodin Cvičení se Zuzkou. Pěstování kondičky vede Zuzana Fejtová a cvičení poběží do 28. srpna.

■ Ve čtvrtek 6. června dopoledne obsadí od 10 hodin Farčata rodiče s dětmi od 2 let. Cvičení se Šárkou má název Veselá chůva a potrvá do 29. srpna.

■ Každé sobotní ráno nás od 8. června bude vítat na Farčatech zklidňující Jóga s Idou, Janou a Radkou. Cvičení s lektorkami Studia Ida začí-

ná vždy od 8.30 hodin a potrvá do 31. srpna.

V případě nepříznivého počasí se cvičení ruší. Info: Radka Remarová (778 744 303). **-lko-**

Senioři ČR

Červnové vycházky

■ **Ne 2. 6.** Škrdlovce – Dářko – Polnička – Pilák: po neznacené cestě (8 km) sraz 11.35 nádraží, 11.40 Žižkova

■ **Ne 9. 6.** Znětínec - Ostrov n. O.: Přírodním parkem Bohdalovsko (8 km) 13.30 nádraží

■ **Ne 16. 6.** Radňovice - Brožův kopec - Nové Město – arboretum – mini zoo (9 km) 12.25 nádraží

■ **Ne 23. 6.** Havlíčkův Brod – po stopách Jára Cimrmana – střed Evropy (NS B. Reynka) (9 km) 12.15

nádraží

■ **Út 2. 7.** Sazomín – rybník Lamperek (opékání buřtů) – Obyčtov (želva, hřbitov) – Ostrov (6 km) 13.40 nádraží

Volná místa na zájezd

Termín: 19. 6. Zámek Slatiňany a Hřebčín Kladruby, odjezd v 7.30 od Auto... Přihlášky vždy v úterý (8.30-9.30) v Klubu seniorů v Dolní ul. 165/1, telefonicky u Petra Hradila (723 752 726) **-red-**